

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2014-2018

**Lokaal en betrouwbaar,
ervaren en sociaal!**

Voorwoord

Na jaren van economische recessie lijkt er het laatste jaar weer sprake te zijn van voorzichtig herstel. Ondanks deze positieve ontwikkeling, zult u ongetwijfeld sceptisch en afwachtend zijn. Begrijpelijk, want wellicht bent u wel één van de bijna 1.600 werkzoekenden in onze gemeente, of behoort u tot één van de ruim 500 Harlinger huishoudens, die rond moet komen van (minder dan) het sociaal minimum. Hoe dan ook, in alle gevallen heeft de economische recessie ook flinke financiële consequenties gehad in uw privésituatie. Zo ook voor de gemeente Harlingen.

Toch zijn we de afgelopen jaren erin geslaagd om de teruglopende opbrengsten en toenemende kosten van de gemeente op te vangen, zonder dat dit veel nadelige gevolgen heeft gehad voor onze inwoners en bedrijven. Eerdere voorstellen tot het verhogen van de woonlasten heeft Harlinger Belang, al dan niet met steun van andere partijen, keer op keer weten te voorkomen. Toch wordt het steeds lastiger om alle gemeentelijke voorzieningen op niveau te houden, zonder daarbij de lasten te verhogen.

In de eerste plaats komt dit door de bezuinigingsmaatregelen van de kabinetten Rutte/Asscher en Rutte/Verhagen. Hiermee worden gemeenten in 2015 verantwoordelijk voor een drietal taken in het sociale domein: de jeugdzorg, het aanbieden van zorg aan langdurig zieken of ouderen en het geven van hulp bij het vinden van werk. Niet alleen levert dit gemeenten veel extra werk op, zij krijgen hiervoor ook nog een forse taakstellende bezuiniging opgelegd.

In de tweede plaats hebben inwoners van de gemeente Harlingen duidelijk gemaakt de komende jaren bestuurlijk zelfstandig te willen blijven. Om de bovenstaande taken te kunnen uitvoeren en om onze ambities op onder andere het gebied van toerisme te kunnen waarmaken, zal intensiveren van de samenwerking met andere overheden en private partners noodzakelijk zijn. De bestuurskracht van de gemeente moet op niveau worden gebracht.

In de laatste plaats is, door onvoordelige grondaankopen uit het verleden (Oostpoort, Spaansen en Westerzeedijk), de bodem van de gemeentelijke schatkist in zicht en wordt het steeds lastiger om het gemeentelijk huishoudboekje op orde te houden.

Dit alles noodzaakt ons tot het maken van lastige keuzes. Ook in deze minder gemakkelijke tijden kunt u op ons rekenen! Met onze 55-jarige historie, zijn wij geen eendagsvlieg gebleken. In dit programma leest u dan ook onze keuzes. Niet alleen voor de komende 4 jaar, maar ook voor de langere termijn. Met gepaste trots presenteren wij u een eerlijk programma, waaruit visie en ambitie blijken, zonder daarbij de realiteit uit het oog te verliezen.

Harlinger Belang gaat deze uitdaging graag aan en rekt daarbij op uw stem op 19 maart!

Namens het bestuur van Harlinger Belang,

w.g. T. van Randen
voorzitter

Index

Voorwoord	2
Index	3
#HBmaaktmooier	4
Ruimtelijke ontwikkeling wonen	4
Ruimtelijke ontwikkeling werken	8
Duurzaamheid	12
Verkeer en vervoer	12
Openbare ruimte	14
Welstand en monumenten	15
#HBwerktaanwerk	16
Visserij	16
Industrie	16
Toerisme en recreatie	17
Zorg.....	19
#HBondersteunt	20
Inkomen.....	20
Onderwijs	21
Sport, welzijn en gezondheid	22
#HBbestuurt	25
Algemeen bestuur	25
Ambtelijke organisatie en vastgoed	25
Dienstverlening	27
Financiën	28

#HBmaaktmooier

In dit programma beschrijven wij onze ambities en keuzes op het gebied van de inrichting van uw woon-, werk- en verblijfsomgeving. Naast de ruimtelijke ontwikkeling, omvat dit onze ambities op het gebied van:

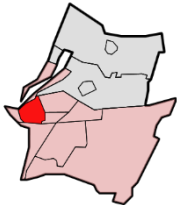
- duurzaamheid,
- verkeer en vervoer,
- openbare ruimte en
- welstand en monumenten

Ruimtelijke ontwikkeling wonen

Uit recent provinciaal onderzoek blijkt dat het aantal inwoners van onze gemeente de komende jaren nauwelijks zal toenemen. De samenstelling en de vraag naar woningen gaat de komende jaren sterk veranderen. Zo zal de vraag naar senioren- en zorgwoningen stijgen en zal het aantal mensen, dat een huurwoning wil, toenemen.

Wij vinden dat de komende jaren moet worden ingezet op inbreidingsplannen in plaats van nieuwe uitbreidingsplannen. De komende jaren moeten worden gebruikt om de huidige woonwijken af te bouwen en om te vormen, zodat het woningaanbod beter aansluit op de woningbehoefte. Wij streven daarbij naar een compacte stad met groene elementen als het huidige Harlinger Bos en de stadsparken, maar willen ook inzetten op meer openbaar groen.

Harlinger Belang pleit, voor een convenant tussen de gemeente, de Bouwvereniging en de Huurdervereniging, waarbij afspraken worden gemaakt over zaken als duurzame woningen, onderhoud van woonwijken en matiging van huurverhoging.

Binnenstad en Havenkwartier

De historische binnenstad kenmerkt zich door haar vele monumenten, die wij als parels van onze stad beschouwen. Daarnaast gaat de combinatie van wonen, werken en recreëren al eeuwenlang samen. Harlinger Belang wil de komende jaren inzetten op verdere ontwikkeling van de binnenstad met behoud van haar monumentale karakter.

Wonen en zorg op Dukdalferrein

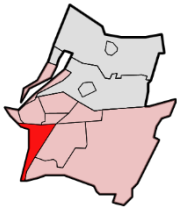
Na jarenlang braak te hebben gelegen, zal het Welgelegen terrein het komende jaar eindelijk verder worden ontwikkeld. Harlinger Belang pleit vervolgens voor een spoedige invulling en ontwikkeling van het Dukdalferrein. Deze locatie leent zich door haar centrale ligging vlakbij voorzieningen in de binnenstad uitstekend voor zorgwoningen. Bebouwing dient daarbij qua stijl en hoogte in lijn te zijn met de omliggende bebouwing met beperkt gebruik van hoogteaccenten.

Aanpakken bestrating Zuiderhaven

De huidige bestrating op de Zuiderhaven ter hoogte van het Dukdalferrein is dermate slecht, dat wij de ontwikkeling van het Dukdalferrein niet willen afwachten. Harlinger Belang wil dat deze bestrating zo snel mogelijk op orde wordt gebracht.

Flexibele eisen wonen boven winkels

Harlinger Belang wil het wonen boven de winkels in de binnenstad bevorderen. Ondanks verschillende pogingen hiertoe, zien wij nog onvoldoende resultaat. Wij pleiten voor een flexibele opstelling ten aanzien van bestemmingsplan- en welstandsvereisten. Hiermee willen wij voorkomen dat forse investeringen en lange procedures een drempel vormen om woningen boven winkels mogelijk te maken.

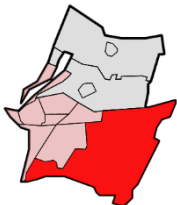

Plan Zuid

Wij zien de voortgang in de ontwikkeling van Plan Zuid stagneren. Huidige bewoners worden dagelijks geconfronteerd met een verpauperde, half ontwikkelde woonwijk. Daarnaast loopt de gemeente het risico eerder ontvangen bijdragen, om de straten in Plan Zuid aan te pakken, terug te moeten betalen.

Stimuleren sociale huurwoningen en zorgwoningen Plan Zuid

Harlinger Belang pleit voor een afspraak met de Bouwvereniging waarbij als uitgangspunt geldt een spoedige doorontwikkeling van Plan Zuid, al dan niet door middel van het aanpassen van oorspronkelijke plannen. Wij hechten daarbij aan niet-vrijblijvende prestatieafspraken. Wij zien in Plan Zuid ruimte voor sociale huurwoningen passend in het landelijke beleid voor woningcorporaties, al dan niet met behulp van provinciale en landelijke middelen. Daarnaast houden wij de mogelijkheid open om in Plan Zuid zorgwoningen te realiseren.

Ludinga en buitengebied Harlingen

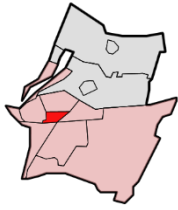
Een nog grotere opgave ligt er ten aanzien van de woonwijk Ludinga. Bewoners wonen al jarenlang in een onvoltooide wijk, waar straten verkeersonveilig zijn.

De ontwikkeling van Ludinga ligt volledig in particuliere handen. Tussen de projectontwikkelaar en de gemeente lopen al een aantal jaren complexe juridische procedures zonder spoedig uitsluitel. Harlinger Belang heeft in 2012 het initiatief genomen om de geschillen in goed overleg op te lossen. Een en ander heeft geleid tot enkele positieve ontwikkelingen. Echter, deze gaan ons te langzaam. Wij pleiten voor een spoedige kentering, gericht op het op orde brengen van het openbaar gebied.

Huur en goedkope koopwoningen Ludinga

De oorspronkelijke plannen voor (duurdere) koopwoningen zijn gelet op de demografische ontwikkelingen onrealistisch. Wij pleiten voor aanpassing van deze plannen, waarbij wij ten noorden van de Pollendam ruimte zien voor huurwoningen en woningen voor starters en jonge gezinnen. Ten zuiden van de Pollendam zien wij nog steeds in beperkte mate de bouw van duurdere koopwoningen.

Hoewel Harlinger Belang zich conformeert aan aanspraken uit het verleden, achten wij de door de projectontwikkelaar gewenste fase 2 van Ludinga, gelet op de demografische ontwikkelingen, niet langer haalbaar.

Spaansenterrein tijdelijk voor parkeren en recreatie

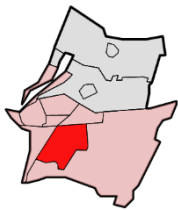
Trebolbuurt en Spaansenterrein

Ten aanzien van het voormalige Spaans terrein aan de Kanaalweg ligt er een ontwikkelopgave voor de gemeente zelf. Mocht gemeentelijk eigendom van dit terrein onherroepelijk blijken te zijn, pleiten wij op langere termijn voor (beperkte) woningbouw.

Tot die tijd pleit Harlinger Belang voor een tijdelijke invulling van dit gebied. Deze tijdelijke invulling zou een combinatie moeten zijn tussen een ruime parkeergelegenheid voor de binnenstad en robuuste groenvoorzieningen voor recreatieve doeleinden. Op deze wijze kunnen de vereiste saneringskosten voorlopig worden beperkt en heeft dit terrein een toegevoegde waarde voor inwoners van onze gemeente en ondernemers in de binnenstad.

Behoud Open Timmerwerkplaats

Gelet op de nog onzekere ontwikkeling van het Spaans terrein en het huidige gebruik door de Stichting Open Timmerwerkplaats, pleiten wij voorsnog voor het behoud van de voormalige school aan het Oud Jaagpad. Mocht dit in de toekomst niet houdbaar of wenselijk blijken te zijn, dan wil Harlinger Belang dat de stichting elders in onze gemeente onderdak krijgt.

Opstellen toekomstvisie Oosterpark

Oosterpark en Byniastate

Met de grootschalige herbestrating en het realiseren van een waterberging/plantsoen op het terrein van de voormalige Jan Lighthartschool, ziet Harlinger Belang een kentering in de aandacht voor de leefbaarheid in het Oosterpark.

Wij vinden dat, in samenwerking met de Bouwvereniging en belanghebbenden, de grootste woonwijk de komende jaren verder grondig moet worden aangepakt. In de eerste plaats zal, als verdieping op de woonvisie, een toekomstvisie voor het Oosterpark moeten worden opgesteld, gelet op de demografische ontwikkelingen en andere bouwprojecten in onze stad. Op deze wijze willen wij het Oosterpark ook in de toekomst leefbaar houden.

Renovatie of nieuwbouw lege panden Oosterpark

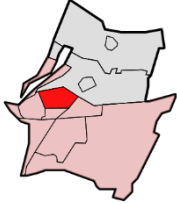
Harlinger Belang wil dat eigenaren van leegstaande gebouwen door de gemeente worden aangespoord tot renovatie of nieuwbouw. Het mogelijk maken van woon-werkwoningen is voor ons daarbij bespreekbaar. Mocht een dergelijke herbestemming niet haalbaar zijn, dan willen wij op deze locaties aanvullend openbaar groen en faciliteiten, die jongeren en ouderen tot beweging en buitenrecreatie stimuleren.

Voldoende parkeerplaatsen Oosterpark

De hoeveelheid auto's in het Oosterpark is de afgelopen jaren zichtbaar toegenomen. Wij willen, na de evaluatie van het parkeervignet, een inventarisatie van het aantal beschikbare en noodzakelijke parkeerplaatsen. Afhankelijk van de uitkomsten, willen wij meer parkeerplaatsen in het Oosterpark realiseren en hiermee de verkeersveiligheid vergroten.

Byniastate her- bestraten en openbaar groen

Byniastate is een van de kleinste woonwijken, waar al jaren lang geen bouwactiviteiten meer plaatsvinden. Dit, terwijl Byniastate nog onbebouwde kavels kent en een deel van de straten in slechte staat verkeert. Harlinger Belang wil deze woonwijk voltooiën door het herbestraten van een aantal straten en van de onbebouwde kavels (tijdelijk) openbaar groen te maken.

De Spiker en het Rode Dorp

Het afgelopen jaar is fors geïnvesteerd in straten van de Spiker. De Bouwvereniging heeft daarnaast grondig werk gemaakt van het opknappen van de woningen in het Rode Dorp. Hiermee is de afgelopen jaren en wordt de komende jaren een impuls gegeven aan beide woonwijken.

Circulatieplan vrachtverkeer

Bewoners van de Spiker worden geconfronteerd met zwaar bevoorradings- en vrachtverkeer voor de Zorgcentrum Spiker en het bedrijventerrein Hermes. Harlinger Belang pleit voor een circulatieplan voor het vrachtverkeer om de verkeersveiligheid in de wijk te vergroten. Uitgangspunt daarbij is dat vrachtverkeer zoveel mogelijk via de Industrieweg de wijk in- en uitrijdt.

Midlum, Wijnaldum en buitengebied

Niet alleen Harlingen, maar zeker de dorpen, zullen de gevolgen van de demografische ontwikkelingen ondervinden. Vergrijzing en ontgroening van de bevolking leiden tot verschraling van voorzieningen. Harlinger Belang wil dat de gemeente in samenwerking met de dorpsverenigingen en de Bouwvereniging gaat kijken naar aanpassingen in de huidige woningvoorraad om een evenwichtig en gevarieerd woningbestand in stand te houden en om de leefbaarheid van de dorpen te bevorderen.

Realisatie sociale huurwoningen Midlum

In Midlum zien wij ruimte voor inbreiding, door het creëren van sociale huurwoningen in de Frittemastraat en Fonteinstraat. Ook het voormalige pand van het mechanisatiebedrijf leent zich uitstekend voor nieuwe woningbouw en zou het aanzicht van de pas heringerichte dorpshart verbeteren. Wij willen dat de gemeente aan initiatieven hiertoe, medewerking verleent.

Aantrekkelijk maken dorpshart Wijnaldum

Voor Wijnaldum is er een beperkte mogelijkheid tot inbreiding door huidige huurwoningen te renoveren of te verbouwen. Onze prioriteit voor de komende jaren ligt in Wijnaldum bij het aantrekkelijk maken van het openbaar gebied in het dorpshart.

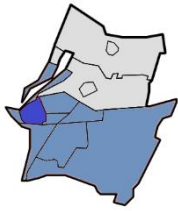
Nieuwe functie gebouw E.P. de Boerschool

Door het geringe aantal leerlingen, zal het gebouw van de E.P. de Boerschool met ingang van het nieuwe schooljaar leeg staan. Harlinger Belang wil dat in overleg met dorpsbelang een nieuwe functie voor dit gebouw wordt gezocht. Deze functie moet ons inziens aansluiten bij het dorpskarakter en de leefbaarheid van het dorp.

Veilig fietspad Wijnaldum-Midlum

Om de kinderen van Wijnaldum veilig naar de (basis-)scholen in Midlum en Harlingen te laten gaan, hebben wij eerder gepleit voor een kort, verlicht en veilig fietspad door de landerijen tussen Wijnaldum en Midlum. Harlinger Belang wil dat dit fietspad, na de sluiting van de E.P. de Boer school, zo snel mogelijk gerealiseerd wordt.

Ruimtelijke ontwikkeling werken

Binnenstad

Tot onze tevredenheid ontwikkelt de Grote Bredeplaats zich tot een aantrekkelijk horecaplein. Een gezellig plein nodigt uit verder de binnenstad in te lopen en zorgt daarmee voor meer bedrijvigheid en werkgelegenheid. Zeker nu de Willemshaven wordt ontwikkeld tot toeristische trekpleister, is het zaak om de 'rode loper' van de Willemshaven naar de binnenstad uit te rollen. Uit extern onderzoek is gebleken, dat de komende jaren fors moet worden ingezet op de detailhandel in de binnenstad.

Herinrichting Havenplein

Harlinger Belang pleit voor een spoedige herinrichting van het Havenplein. Het Havenplein is een toeristisch kruispunt van verkeersstromen tussen de Willemshaven, Waddenpromenade en de Binnenstad. Wij willen een overzichtelijk openbaar gebied, met ruimte voor de twee huidige horecavoorzieningen. Beperkte uitbreiding is daarbij mogelijk, mits passend straatbeeld.

Horecaplein Grote Bredeplaats

Harlinger Belang wil dat de gemeente de ontwikkeling van een toegankelijke Voorstraat en het horecaplein op de Grote Bredeplaats actief stimuleert. Hiertoe willen wij een parkeerverbod instellen op de Grote Bredeplaats gedurende de zomermaanden en willen wij de aanbouw van serres beperkt toestaan. Ook het organiseren van -voor de binnenstad passende- muziekevenementen willen wij faciliteren.

Verplaatsen VVV dichterbij toeristenstromen

De huidige VVV kiosk wordt als een obstakel ervaren en zou verplaatst moeten worden. Bovendien ziet Harlinger Belang het VVV gehuisvest worden op een meer prominente plaats in de binnenstad.

Evaluatie rijrichtingen binnenstad

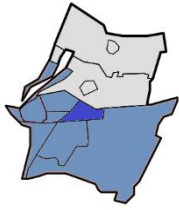
Wij pleiten voor een evaluatie van de huidige rijrichtingen in de binnenstad. Het meer gebruiken van eenrichtingswegen en een betere bewegwijzering voor eilandbezoekers en vrachtverkeer zijn volgens Harlinger Belang noodzakelijk om de doorstroming in de binnenstad te verbeteren en om de aantrekkelijkheid van de detailhandel in de binnenstad te vergroten.

Openstelling Voorstraat en Grote Bredeplaats

Na jaren van discussie en aanpassingen, gaat onze voorkeur nog steeds uit naar minder gemotoriseerd verkeer in de Voorstraat en Grote Bredeplaats. Dit vergroot de recreatieve functie van de binnenstad. Dit blijkt ook uit de huidige afsluiting bij evenementen. Echter, om hiertoe te komen vinden wij een voorstel van de ondernemersvereniging vereist.

Binnenstad blauwe parkeerzone

Daarnaast wil Harlinger Belang het betaald parkeren in de binnenstad vervangen door een blauwe zone, waar gedurende een korte periode gratis geparkeerd kan worden. Hiermee wordt de detailhandel in de binnenstad aantrekkelijker om snel inkopen te doen.

Koningsbuurt

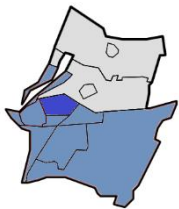
De Koningsbuurt biedt momenteel een goede combinatie tussen wonen en werken. Harlinger Belang wil zich inzetten om deze combinatie te behouden en dit bij toekomstige ontwikkelingen verder te bevorderen. Dit vereist een selectieve werving van bedrijven.

Woon-/ werkpanden en bedrijfsverzamel- gebouwen in Koningsbuurt

Naast het bevorderen van woon-/werkpanden, zien wij de Koningsbuurt als goede locatie van bedrijfsverzamelgebouwen voor kleinschalige bedrijfsactiviteiten. De Koningsbuurt zou daarbij kleine en/of startende ondernemers die woonachtig zijn in de woonwijken, van bedrijfsruimte kunnen voorzien.

Revitalisering Koningsbuurt en Hermes

De revitalisering van de Koningsbuurt is wat ons betreft nog niet voltooid. Met name de openbare verlichting, het openbaar groen en de routing van het vrachtverkeer vergen een actieve aanpak van de gemeente.

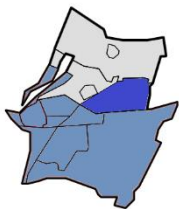

Hermes

Ook de ingezette revitalisering van het industrieterrein Hermes verdient meer aandacht van de gemeente. De ligging aan het Van Harinxmakanaal, nabij de woonwijk De Spiker en met beperkte ontsluitingsmogelijkheden naar de Kanaalweg, vereist ook hier een selectieve werving van bedrijven. Voor zwaardere industrie is op Oostpoort en de Industriehaven voldoende plaats.

Aanpak pand Industrie/- Sibadaweg

Harlinger Belang is van mening dat de gemeente zich moet blijven inzetten om het vervallen pand op de hoek van de Industriegeweg/Sibadaweg snel een nieuwe bestemming te geven. In de tussentijd willen wij, dat de gemeente bij de eigenaar aandringt op onderhoud en het saneren van asbest.

Oostpoort

De ontwikkeling van Oostpoort 1 en Oostpoort 2 is de afgelopen jaren gestagneerd. Daar waar de private ontwikkelaar nagenoeg alle gronden heeft verkocht, heeft de gemeente nog diverse gronden in haar bezit en heeft zij de ontwikkeling alvast met miljoenen verlies afgesloten.

Ontwikkeling van Oostpoort 3

Wij zijn een voorstander van een private ontwikkeling van Oostpoort 3 om ook in de toekomst bedrijven de gelegenheid te geven zich in Harlingen te vestigen of uit te breiden. Van daadwerkelijke grondverkoop kan echter pas sprake zijn wanneer de resterende gronden op Oostpoort 1 en 2 geen eigendom meer zijn van de gemeente. Hieromtrent moeten heldere afspraken met de toekomstige ontwikkelaar van Oostpoort 3 worden gemaakt.

De ontwikkeling van Oostpoort 3 moet in samenhang worden gezien met de regionale ontwikkeling van bedrijventerreinen. Voorkomen moet worden, dat Harlingen en omliggende gemeenten zich onttrekken aan de regionale afstemming. Harlinger Belang wil dan ook vasthouden aan het Regionaal Bedrijventerreinenplan 2010-2020.

**Stimuleren
plaatsing van
zonnepanelen
Oostpoort**

In overleg met de bedrijvenvereniging willen wij het mogelijk maken dat Oostpoort een duurzamer bedrijventerrein wordt. Naast het stimuleren van de plaatsing van zonnepanelen op de bedrijfsgebouwen, willen wij het ook mogelijk maken om zonnepanelen te plaatsen op maaiveld, die qua ligging en grootte niet geschikt zijn voor bedrijventerreinen. Hierbij zien wij mogelijkheden om bewoners, die op de eigen woning geen zonnepanelen kunnen of mogen plaatsen, hierin (collectief) te laten participeren.

**Geen detailhandel
op Oostpoort**

Het huidige bestemmingsplan staat op Oostpoort geen detailhandel toe. Harlinger Belang wil dat het huidige bestemmingplan strikt wordt gehandhaafd om zo de detailhandel te versterken in de binnenstad (kleinschalig) en het detailhandelcentrum Kimswerda (grootschalig). Een en ander zoals ook door extern onderzoek wordt aanbevolen.

Voor zware, vervuilende industrie is wat ons betreft op Oostpoort geen plaats. Evenmin voor bedrijven, die geen bijdrage leveren aan het dynamische karakter van Harlingen.

Kimswerda

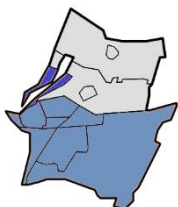
Al enige jaren is de gemeente verwickeld in een discussie met de private ontwikkelaar van detailhandelscentrum Kimswerda. De huidige gevestigde kleinschalige detailhandel, het braakliggende terrein en de verkeerssituatie op de Kimswerderweg is ons een doorn in het oog.

**Doorontwikkelen
detailhandels-
centrum
Kimswerda**

Harlinger Belang wil de in het verleden gemaakte afspraken respecteren en ziet in het detailhandelscentrum Kimswerda een meerwaarde voor de stad en regio. Voorwaarde hierbij is, dat uitbreiding van het huidige detailhandelscentrum uitsluitend bestemd is voor grootschalige detailhandel en supermarkten, die qua aard niet passend en concurrerend zijn met de binnenstad. Wij voelen ons hierin gesterkt door de conclusies van extern onderzoek.

**Veilige verkeers-
situatie
Kimswerderweg**

Om te komen tot een goede en veilige verkeersafwikkeling zal bij deze ontwikkeling de verkeerssituatie op de Kimswerderweg grondig moeten worden aangepast, waarbij wij pleiten voor het scheiden van de verschillende verkeersstromen (voetgangers, (brom-)fietsers, auto en vrachtverkeer. De aanrijdroutes voor bevoorradingsverkeer zouden daarbij achter het huidige detailhandelscentrum gesitueerd moeten worden.

Veerhaven, Visserijhaven en Industriehaven

De grondverkoop door de Ontwikkelingsmaatschappij Westergo in de Nieuwe Industriehaven stagneert al enige jaren. De lege aanblik van het haventerrein bevordert de bedrijvigheid en werkgelegenheid evenmin. Ten aanzien van de Visserijhaven zien wij daarentegen de laatste jaren ruimte voor duurzame visserij en innovatie.

**Geen uitbreiding
industriehaven**

Net als in de huidige Havenvisie, achten wij een uitbreiding van de industriehaven niet haalbaar en op dit moment niet nodig. De helft van de industriehaven is nog onverkocht en het perspectief van toekomstige grondverkoop is volgens ons ongunstig.

Duurzame en zee-havengebonden industriehavens	Wij zijn met de provincie van mening dat met de resterende gronden selectief moet worden omgegaan. In de industriehaven zou uitsluitend plaats moeten zijn voor zeehavengebonden bedrijven die bijdragen aan het duurzame imago, danwel aan bedrijven die een aanvulling of uitbreiding zijn op de huidige activiteiten in de haven.
Geen nieuwe gemeentelijke kade industriehavens	Harlinger Belang is tegen de huidige plannen om als overheid zelf een tweede kade aan te leggen in de industriehaven. De reeds bestaande kade wordt onvoldoende gebruikt en een nieuwe kade is voor de gevestigde bedrijven onnodig. Mocht er al sprake zijn van de noodzaak van een openbare kade, dan is de aanleg een taak van de eigenaar van de haven of van de in de haven gevestigde bedrijven.
Geen zelf gefinancierde tweede havenmond	Ook de realisatie van een zelf gefinancierde tweede havenmond vinden wij niet haalbaar. Een tweede havenmond zou naast de forse investering, hoge jaarlijkse baggerkosten met zich meebrengen, die onvoldoende gedekt kunnen worden uit de havenactiviteiten. Uit onderzoek blijkt dat de Harlinger havens momenteel al meer kosten dan dat zij opleveren; een tekort van € 1,7 miljoen waar de inwoners van onze gemeente jaarlijks voor opdraaien. Wel zijn wij van mening, dat met de komst van cruiseschepen en een passantenhaven in de Willemshaven meer aandacht naar de verkeersveiligheid op het water moet gaan. Wij pleiten voor het scheiden van vaarroutes in de havenmond en een goed haveninrichtingsplan, waarbij ieder type schip haar eigen plekje krijgt in de Harlinger havens.
Herinrichting Wadden-promenade en Oude Ringmuur	De huidige inrichting van de Waddenpromenade zorgt bij de vaartijden van de veerdiensten voor verkeersonveilige situaties. Harlinger Belang wil een herinrichting van de Waddenpromenade. Daarbij zouden de huidige in- en uitstapfaciliteiten voor personenauto's moeten worden verplaatst naar het parkeerterrein nabij de Tjerk Hiddessluizen. Op de Waddenpromenade willen wij een rustiger en overzichtelijker openbaar gebied, met meer ruimte voor fietsers en openbaar vervoer.
Verbod verkeer >10 meter Prinsenstraat handhaven	Wij willen dat gemotoriseerd verkeer vanaf de Tjerk Hiddessluizen zo veel mogelijk teruggedleid wordt om de Noorderhaven en Prinsenstraat te ontlasten. Handhaving op het verbod van gemotoriseerd verkeer langer dan 10 meter zou daadwerkelijk plaats moeten vinden. Ook pleiten wij voor bagagefaciliteiten bij de veerbootterminal en het parkeerterrein nabij de Tjerk Hiddessluizen. Een van de belangrijkste toegangswegen van Harlingen is de Zuidwalweg. Jaarlijks passeren hier honderdduizenden toeristen. Hun eerste kennismaking met Harlingen is een slecht onderhouden openbaar gebied.
Herinrichting Zuidwalweg	Harlinger Belang wil dat de Zuidwalweg opnieuw ingericht wordt, waarbij de verkeersonveilige kruising met de Haulewei wordt voorzien van een rotonde. Ook zou hier sprake moeten zijn van meer openbaar groen.

De mogelijkheid voor gescheiden verkeersstromen van eilandbezoekers naar het langparkeerterrein nabij de Tjerk Hiddessluizen en vrachtverkeer naar de Industriehaven verdient naar onze mening nader onderzoek.

Duurzaamheid

Zonnepanelen in plaats van windmolens Harlinger Belang is tegen het uitbreiden van het aantal windmolens in en nabij onze gemeente. Inmiddels zijn er betere alternatieven voorhanden, die minder overlast veroorzaken. Onze voorkeur gaat uit naar het gebruik van zonnepanelen. Wij willen bedrijven en particulieren dan ook stimuleren om zonnepanelen aan te schaffen.

Stimuleringsmaatregelen duurzaamheid Hiertoe willen wij de Welstandsnota zodanig aanpassen, dat meer inwoners en bedrijven gemakkelijker zonnepanelen kunnen plaatsen. Ook zou de aanvraagprocedure vereenvoudigd en versneld moeten worden. Voor particuliere huishoudens pleiten wij daarnaast voor lagere of afschaffing van leges.

Concrete doelen duurzaamheidsbeleid Ook ten aanzien van duurzaamheid geldt dat goed voorbeeld, doet goed volgen. Wij missen in het huidige duurzaamheidsbeleid ambitie. Harlinger Belang wil dat de gemeente meer concrete doelen op het gebied van duurzaamheid stelt en hiernaar gaat handelen.

Duurzame sociale huurwoningen Wij pleiten voor prestatieafspraken met de Bouwvereniging om haar huurbestand, in het bijzonder voor de sociale huurwoningen, te verduurzamen. Dit leidt tot lagere woonlasten voor de bewoners en voorkomt dat zij vanwege de stijgende woonlasten moeten verhuizen.

Zonnepanelen op de Waddenhal Daarnaast zou de gemeente zonnepanelen op haar eigen gebouwen moeten plaatsen, te beginnen op de Waddenhal.

Door diverse stimuleringsmaatregelen is het gebruik van elektrische auto's de afgelopen jaren fors toegenomen. Harlinger Belang juicht deze ontwikkeling toe, omdat deze past bij het duurzame, groene imago dat wij voor onze gemeente wensen.

Meer oplaadpunten elektrische auto's Om deze ontwikkeling te ondersteunen pleiten wij voor meer oplaadpunten verspreid over de stad. De gemeente moet hiertoe particuliere initiatieven ondersteunen en in het uiterste geval zelf investeren en exploiteren.

Verkeer en vervoer

Een van de grootste infrastructurele uitdagingen voor de komende jaren is de verdiepte aanleg van de N31. Deze werkzaamheden, verricht door een alliantie van Rijkswaterstaat, de provincie Fryslân en de gemeente, hebben door de uiteindelijke realisatie van centrale op- en afritten op het Perseverantia terrein, grote impact op de verkeersstromen in de stad.

Harlinger Belang wil het parkeerbeleid verder aanpassen, waarbij de kosten van het parkeren minder bij de inwoners en meer bij de eilandbezoekers komen te liggen. Daarnaast willen wij meer uniformiteit in het soort parkeermaatregelen om zo het parkeerbeleid eenvoudiger te maken.

Uitbreiding parkeergelegenheid eilandbezoekers

In de eerste plaats willen wij de parkeeropbrengsten van eilandbezoekers verhogen. Harlinger Belang steunt een uitbreiding van het parkeerterrein bij de Tjerk Hiddessluizen en pleit daarbij voor hogere pachtopbrengsten voor de gemeente.

Inperken betaald parkeren gebied

Na jarenlange uitbreiding, willen wij het betaald parkeren gebied juist inperken. Hiermee wordt de binnenstad aantrekkelijker voor bezoekers en hoeven minder bewoners en bedrijven een parkeervergunning aan te schaffen. Op korte termijn pleiten wij voor het terugbrengen van het betaald parkeergebied tot binnen de havens en singels.

Bewonersvergunningen tegen kostprijs

In 2010 zijn op initiatief van Harlinger Belang de tarieven voor de bewonersvergunningen in het centrum verlaagd. Wij pleiten echter voor een verdere verlaging van deze tarieven, niet alleen voor het centrum maar voor alle gebieden. Een bewonersvergunning zou tegen één uniform kostprijstarief, automatisch verstrekt moeten worden.

Gratis parkeervignet en bezoekerskaart

Harlinger Belang pleit voor een spoedige evaluatie van het huidige parkeervignet. Wij vinden dat bewoners niet voor het parkeervignet zouden horen te betalen en dat deze jaarlijks automatisch door de gemeente wordt toegezonden. Ook pleiten wij ervoor dat alle huishoudens automatisch een gratis bezoekerskaart ontvangen, die door bewoners vaker gebruikt kan worden.

Bij de toegangswegen van Harlingen dient beter zichtbaar te worden gemaakt dat in Harlingen parkeermaatregelen van toepassing zijn.

Parkeerplaatsen voor touringcar-bedrijven

Voor de Bruine Zeilvaart willen wij nabij de ligplaatsen een aantal parkeerplaatsen realiseren speciaal voor touringcarbedrijven voor het in- en uitstappen van toeristen en de afhandeling van bagage.

Terugdringen achterstallig onderhoud wegen

In de afgelopen jaren heeft Harlinger Belang meerdere keren het initiatief genomen om het achterstallig onderhoud van onze wegen terug te brengen. Door grootscheepse onderhoudswerkzaamheden in de Spiker en de Oosterparkwijk is het achterstallig onderhoud teruggedrongen naar 10% van het wegennetwerk. Wij willen dit de komende jaren continueren, het achterstallig onderhoud nog verder terugdringen en hiermee de kwaliteit van de leefomgeving in onze gemeente verder vergroten.

Inzetten lokale en regionale bedrijven

Ten aanzien van alle bouwactiviteiten en aanpassingen in de openbare ruimte pleit Harlinger Belang voor het inzetten van lokale en regionale bedrijven, waarbij de gemeente aandringt op social return en leer-en-werkplekken. Hierdoor wordt de lokale economie gestimuleerd en worden mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt weer deel uit van de beroepsbevolking.

Openbare ruimte

Creëren uniform straatbeeld	Harlinger Belang ergert zich steeds meer aan de verschillende soorten straatmeubilair. Hierdoor ontstaat een rommelig straatbeeld. Harlinger Belang pleit voor één uniform straatbeeld (wegdek, verlichting, bankjes en afvalbakken) per gebied en wil dat hier dat hier de komende jaren uitvoering aan wordt gegeven.
Onderhoud en tijdelijke invulling braakliggende terreinen	Voor alle projectontwikkelaars geldt, dat zo lang ontwikkeling van terreinen uitblijft, zij voldoende onderhoud dienen te verrichten aan deze braakliggende terreinen. De gemeente dient hiertoe alle middelen te hanteren, die haar ter beschikking staan. Harlinger Belang vindt, dat hierbij ruimte moet zijn voor een tijdelijke, alternatieve invulling van braakliggende terreinen, passend bij de omvang en situering van het terrein.
Opwaarderen openbaar groen	Ten aanzien van het openbaar groen zien wij grote kwaliteitsverschillen in onze gemeente. Wij pleiten ervoor om in overleg met bedrijven-, wijk- en dorpsverenigingen het openbaar groen op te waarderen. Onze eerste prioriteit gaat hierbij uit naar de huidige toegangswegen van Harlingen (de rotondes nabij Midlum, de Zuidwalweg en de Westerzeedijk) en na de verdiepte aanleg van de N31 ook de centrale op- en afritten op het huidige Perseverantia terrein.
Snippergroen laten gebruiken door bewoners	Wij willen dat bewoners meer betrokken en gestimuleerd worden zich met de openbare ruimte bezig te houden. Harlinger Belang pleit voor het gemakkelijker kopen en huren van gemeentelijk 'snippergroen' en wil bewoners meer vrijheid geven in het aanleggen en onderhouden van openbaar groen op kleine grondstroken voor hun woning.
Gemakkelijker maken melding 'klein leed'	Harlinger Belang wil dat het melden van verkeersonveilige situaties, achterstallig onderhoud, volle afvalbakken, e.d. gemakkelijker wordt. Een succesvol voorbeeld elders in Nederland is een app voor smartphones, waarmee een melding direct kan worden voorzien van een foto en locatieaanduiding en naar de gemeente kan worden gestuurd.
Meer afvalbakken in het centrum	Gelet op onze toeristische ambitie zijn wij van mening, dat de hoeveelheid zwerfafval verder moet worden teruggebracht. Harlinger Belang pleit voor meer afvalbakken op maat, verspreid over het centrum.
Dagelijkse reiniging in het toeristische seizoen	Net als in andere toeristische plaatsen, pleit Harlinger Belang ervoor om gedurende het toeristisch seizoen het centrum dagelijks te laten reinigen. Dit zou samen met onze sociale partners (Sociale Dienst en Empatec) kunnen worden opgepakt. Ook hier geldt dat ondernemers betrokken en gestimuleerd moeten worden dit voorbeeld te volgen.
Meer openbare sanitaire voorzieningen	In de afgelopen periode is na veel discussie één nieuwe, openbare sanitaire voorziening in de binnenstad gerealiseerd. Toeristen en bezoekers van de binnenstad zijn naar onze mening nog steeds te afhankelijk van een beperkt aantal toiletten..

Bij een gastvrije en toeristische stad, horen voldoende sanitaire voorzieningen. Harlinger Belang pleit daarom ook voor meer openbare voorzieningen, bij voorkeur gesitueerd in bestaande gebouwen.

Welstand en monumenten

Minder gebruik van Hûs en Hiem

Op aandringen van Harlinger Belang zal in de toekomst zo min mogelijk gebruik worden gemaakt van de welstandsadviezen van Hûs en Hiem. Dit is echter nog geen praktijk. Wij zijn van mening, dat er meer vrijheid moet zijn ten aanzien van kleine verbouwingen. Deze aanvragen zouden snel en goedkoop door de gemeente zelf moeten worden afgehandeld. Hiertoe is aanpassing van de Welstandnota nodig.

Bij het formuleren van beleid willen wij geen uitgebreide, gedetailleerde regelgeving. Uitgangspunt bij beleid moet zijn, dat regelgeving gericht is op het tegen gaan van echt onwenselijke bouwactiviteiten.

Vereniging Oud Harlingen ondersteunen

Harlinger Belang wil dat Vereniging Oud Harlingen meer wordt betrokken bij de ruimtelijke ontwikkelingen in onze stad. Wij willen dat de gemeente initiatieven, om karakteristieke kenmerken in de binnenstad terug te brengen, ondersteunt.

Aanschrijven monumentenbezitters

Harlingen kent relatief veel monumenten. Wij signaleren echter een toenemend aantal monumenten, dat slecht onderhouden wordt. Net als bij eigenaren van braakliggende terreinen, willen wij dat bezitters van dergelijke panden worden aangeschreven en tot onderhoud worden aangespoord.

Stimuleringsmaatregelen monumenten

Daarbij vinden wij de huidige regelgeving ten aanzien van monumenten te strikt. Wij willen dat het monumentenbeleid wordt aangepast, waarbij sprake is van meer vrijheid voor inpassende aanpassingen, maar het straatbeeld behouden blijft. Harlinger Belang wil het investeren in en de bewoning van monumenten stimuleren. Hiertoe willen wij de vergunningaanvraag procedure vereenvoudigen en pleiten wij voor lagere of afschaffing van leges.

Behoud monumentale bruggen

Harlingen kent in de binnenstad een aantal monumentale bruggen. Deze vormen samen met de vele monumentenpanden het karakteristieke hart van de binnenstad. Harlinger Belang wil de monumentale bruggen in de huidige vorm behouden en het monumentale karakter meer benadrukken met behulp van verlichting en informatieborden.

#HBwerktaanwerk

In dit programma beschrijven wij onze ambities en keuzes om de lokale economie te versterken. Deze maatregelen zijn gericht op de vier pijlers onder onze lokale economie: toerisme, industrie, visserij en zorg.

Visserij

Faciliteren en stimuleren duurzame visserij

Zowel landelijk als in Harlingen zien wij een trend dat in de visserijsector de laatste jaren ruimte is voor duurzame visserij en innovatie om de vangsten te optimaliseren. Harlinger Belang wil deze ontwikkeling faciliteren en stimuleren.

Industrie

Actief acquisitiebeleid

Om de werkgelegenheid en bedrijvigheid te bevorderen dient de komende jaren ingezet te worden op acquisitie van nieuwe bedrijven. Harlinger Belang wil dat de gemeente hier als regisseur gaat optreden. (Externe) professionals zouden actief bestaande bedrijven buiten de gemeentegrenzen moeten benaderen en hen enthousiasmeren zich in Harlingen te vestigen.

Bepalende stem gemeenteraad bij vestiging 'zware' industrie

Uitgangspunt hierbij is, dat voor alle bedrijven die bijdragen aan de werkgelegenheid plek is in Harlingen; de kleinschalige detailhandel in de binnenstad, grootschalige detailhandel op het detailhandelscentrum Kimswerda, duurzame en zeehavengebonden bedrijven in de Industriehaven en niet vervuilende bedrijven op Oostpoort.

Voor bedrijven vallend in milieucategorie 4 of 5 willen wij, dat ook in de toekomst, eerst toestemming vereist is van de gemeenteraad.

Vestigings-stimulerende maatregelen

De gemeente zou nieuwe bedrijven ook iets moeten kunnen bieden, variërend van een snelle vestigingsprocedure, lagere grondprijzen en leges of het in erfpacht uitgeven van gronden.

Bestaande bedrijven moeten worden gekoesterd. Daarnaast moeten bestaande bedrijven de mogelijkheid hebben om te groeien. Ook dit vereist een flexibelere en klantgerichte opstelling van de gemeente .

Samenwerking A31 overheden

De huidige Westergozone is in het verleden onvoldoende in staat gebleken het collectieve belang van de Noordwest gemeenten uit te dragen. Harlinger Belang pleit voor een samenwerking van overheden rondom de A31 met als doel deze regio te promoten. Partners hierbij zijn de gemeenten Leeuwarden, de nieuwe gemeente Westergo en de provincie Fryslân.

De goede bereikbaarheid en de vestigingsmogelijkheden in Noordwest Fryslân moeten beter worden uitgedragen. De verdiepte aanleg van de N31 in Harlingen, de ligging aan de zee, De Haak om Leeuwarden en ontwikkelingen op de Afsluitdijk bieden hiertoe een goede basis.

Zoutwinning onder de Waddenzee Harlinger Belang is al jarenlang tegenstander van de zoutwinning onder het land. Wij pleiten voor de zoutwinning onder de Waddenzee, mits verantwoord. Dit ter behoud van de huidige werkgelegenheid en om schade in het leefgebied van de gemeente te voorkomen.

Toerisme en recreatie

Aanlegmogelijkheden Kleine Voorstraat In de afgelopen jaren heeft Harlinger Belang fors ingezet op ruimtelijke ontwikkelingen op het gebied van toerisme. Ook de komende jaren wil Harlinger Belang fors investeren in het toerisme. Daarbij pleiten wij voor een toeristische 'rode loper' vanaf de Westerzeedijk, de Willems haven, het Havenplein tot aan de Waddenpromenade en de Grote Bredeplaats. Aan de andere kant van de Voorstraat pleiten wij voor aanlegmogelijkheden voor sloepen.

Opwaardering strand Het strand aan de Westerzeedijk behoort volgens de jaarlijkse verkiezing van Nederland Schoon tot een van de mooiste Nederlandse stranden. Harlinger Belang pleit voor het verder opwaarderen van het strand door voorzieningen om de hoeveelheid aangespoeld slib en afkalvend strand te verminderen. In de zomermaanden wordt het strand dagelijks schoongehouden en zou de recreatieve functie van het strand verder moeten worden versterkt.

Een succesvol strand draagt bij aan ontwikkelingen achter de Westerzeedijk en in de Willems haven.

Stimuleren en faciliteren kite- en windsurfen Nabij het strand, aan de Westerzeedijk willen wij dat attractieve sporten zoals kitesurfen en windsurfen worden gestimuleerd en gefaciliteerd. Naast het feit, dat dergelijke sporten veel kijkers trekken, worden op deze wijze jongeren tot bewegen gestimuleerd.

Westerzeedijkgebied vrijspelen en laten ontwikkelen Harlinger Belang is ervan overtuigd, dat ontwikkeling van het Westerzeedijkgebied door private partijen op langere termijn tot de mogelijkheden behoort. De gemeente dient de komende jaren dit gebied aantrekkelijk te maken door in overleg met het Wetterskip Fryslân de reserveringszone te beperken en de sportvelden in de toekomst vrij te spelen.

Stimuleren markten door gereduceerde tarieven Harlinger Belang ziet in de (zomer)markten een goed middel om activiteit in de binnenstad te bevorderen. Wel waken wij voor een overvloed van markten; de kwaliteit zou voorop moeten staan. Markten moeten de gevestigde detailhandel versterken in plaats van beconcurreren. Daarom willen wij de aanwezigheid van markten faciliteren, selectief zijn bij het toekennen van standplaatsen en sturing van de locatie door toepassing van gereduceerde tarieven.

Harlingen evenementenstad Ook het organiseren van evenementen leidt tot meer activiteit in de binnenstad. Harlinger Belang wil, dat het gemakkelijker wordt (kleinschalige) evenementen te organiseren. Met bijdragen uit het ondernemersfonds en waarderingssubsidies van de gemeente willen wij Harlingen dé evenementenstad van Friesland maken.

Ingezet moet worden op de spreiding van evenementen in plaats van concentratie in de zomermaanden. Ook zou aansluiting bij andere evenementen (“Oerol start in Harlingen”) moeten worden gestimuleerd.

**Aansluiting met
Kulturele
Haadstêd 2018**

Harlinger Belang wil, dat de gemeente de regierol op haar neemt om in overleg met Leeuwarden aansluiting te zoeken bij evenementen, die rondom de Kulturele Haadstêd worden georganiseerd. Harlingen is nog ouder dan Leeuwarden en biedt met haar talrijke monumenten en geschiedenis als havenstad, een prachtig podium voor evenementen!

**Harlingen
Werelderf-
goedstad**

Enige jaren geleden is de Waddenzee uitgeroepen tot Werelderfgoed. Tot teleurstelling van Harlinger Belang wordt hier door de kustgemeenten weinig mee gedaan. Wij beschouwen dit als een gemiste kans. Wij pleiten voor betere promotie van het Werelderfgoed, waarbij Harlingen de ‘stad aan het Wad is’. Wij willen samen met de Waddenvereniging excursies op en exposities over de Waddenzee stimuleren, faciliteren en zo nodig organiseren.

Tall Ship’s Races

In 2014 worden de Tall Ship’s Races in Harlingen georganiseerd. Harlinger Belang is in beginsel tegen dergelijke grootschalige, door de gemeente gesubsidieerde evenementen. Desondanks hebben wij onder voorwaarden ingestemd met dit evenement. Harlinger Belang houdt daarbij vast aan de eerder gemaakte, financiële afspraken. Daarnaast pleiten wij ervoor dat bewoners en ondernemers slechts beperkte, nadelige gevolgen van dit evenement ondervinden.

**Faciliteren Bruine
Zeilvaart**

Harlinger Belang koestert de Bruine Zeilvaart. Zij is karakteristiek voor onze stad en zorgt voor economische voordelen voor de detailhandel in de binnenstad. Wij willen dan ook dat de Bruine Zeilvaart een prominente plaats in het stadsbeeld houdt.

**Meer
camperplaatsen**

De camperplaatsen nabij de Tjerk Hiddessluizen zijn de afgelopen jaren een waar succes gebleken. Harlinger Belang wil deze vorm van recreatie stimuleren. Indien mogelijk, willen wij op deze locatie meer camperplaatsen met beperkte voorzieningen creëren.

Meer citydressing

Met het opknappen van de openbare ruimte, wil Harlinger Belang ook dat de gemeente meer aan ‘citydressing’ doet. Het gebruik van vlaggen en banieren, informatieborden, plantenbakken en routeborden kleedt niet alleen de stad aan, maar illustreert tevens een bruisende stad!

**Toeristenbelasting
labelen voor
toeristische
voorzieningen**

De toeristenbelasting is de afgelopen jaren relatief sterk verhoogd. Ondanks het feit, dat de gemeente diverse, toeristische voorzieningen bekostigt, verdwijnen de opbrengsten van de toeristenbelasting in de algemene middelen. Harlinger Belang pleit voor een transparanter systeem, waarbij de opbrengsten van de toeristenbelasting worden gelabeld voor toeristische voorzieningen.

**Onafhankelijke
citymanager**

In de binnenstad zou meer aandacht moeten zijn voor het collectieve belang. Een en ander blijkt ook uit extern onderzoek naar de detailhandel in onze gemeente. Harlinger Belang ziet dan ook graag een onafhankelijke, professionele, sturende citymanager, een sterke ondernemersvereniging en een robuust ondernemersfonds.

Zorg

In de komende jaren zal in toenemende mate een beroep worden gedaan op zorg. Het Zorgplein Harlingen, waar diverse soorten zorg onder één dak gehuisvest zijn, zien wij als zeer waardevol voor onze stad. Daarnaast levert dit werkgelegenheid op.

Faciliteren Zorgplein Harlingen

Harlinger Belang wil in de komende jaren een breder aanbod van het Zorgplein Harlingen faciliteren en hier actief aan meewerken. Te denken valt aan de vestiging van particuliere klinieken en wellness faciliteiten.

Daarnaast zal de gemeente waakzaam moeten zijn, dat als gevolg van de toenemende invloed van zorgverzekeraars, geen verschraving in dienstverlening plaats gaat vinden.

#HBondersteunt

In dit programma beschrijven wij onze ambities en keuzes op het gebied van het sociale domein, het onderwijs, zorg en welzijn en sport. Nu al kent Harlingen een groot aantal gezinnen, dat moeite heeft rond te komen van het minimum inkomen. De komende jaren zal het steeds moeilijker worden om alle voorzieningen in stand te houden. Om ook in de toekomst een sociale en bruisende stad te behouden, moet ingezet worden op creativiteit en het creëren van meer efficiency.

Inkomen

Harlingen kent als vanouds een relatief groot aantal gezinnen, dat rond moet zien te komen van een minimum inkomen. Door de economische recessie is dit aantal de afgelopen jaren helaas, alleen maar toegenomen. Hoewel wij de komende jaren fors inzetten op meer werkgelegenheid, blijft een goed sociaal vangnet noodzakelijk. Harlinger Belang kiest daarbij voor het in stand houden van het huidige, bovengemiddelde, sociale beleid.

Ruimhartig en effectiever sociaal beleid

Wij willen daartoe het huidige armoedebeleid handhaven en zo mogelijk effectiever maken. Voorkomen moet worden, dat een groot deel van de middelen worden besteed aan overhead. Een voorbeeld hiervan is de huidige regeling Meedoen met de Samenleving.

Liever zien wij een regeling, waarmee de minima worden ondersteund via afspraken met lokale partijen, zoals de sportverenigingen.

Voedselbank blijven ondersteunen

Harlinger Belang wil de Voedselbank blijven ondersteunen, waarbij minima automatisch in aanmerking komen voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Zij dienen tevens op alle mogelijkheden van financiële ondersteuning door de gemeente en andere organisaties te worden gewezen. Uitgangspunt is dat de gemeente hen daarbij actief begeleidt.

Ondersteunen Stichting Urgente Noden

Ook andere (lokale) initiatieven, gericht op het vrijwillig helpen van mensen die financieel knel zitten, willen wij ondersteunen. Wij denken hierbij aan Stichting Urgente Noden.

Ruimere en eenvoudiger kwijtscheldingsmogelijkheden

Harlinger Belang wil de kwijtscheldingsmogelijkheden van de gemeentelijke belastingen verruimen en vereenvoudigen. Momenteel kan kwijtschelding worden aangevraagd voor afvalstoffenheffing en schoolzwemmen. Wij willen op korte termijn een voorstel, waarbij ook noodzakelijke leges (identiteitsbewijs, paspoort of rijbewijs) kunnen worden kwijtgescholden.

Daarnaast zien wij steeds meer huiseigenaren en kleine zelfstandigen, die niet rond kunnen komen. Ook voor hen willen wij een voorstel waarbij rioolheffing en onroerendzaakbelasting (gedeeftelijk) kunnen worden kwijtgescholden.

De minima ondersteunende maatregelen zijn divers en soms complex. Van mensen die het al moeilijk hebben, kan niet verwacht worden, dat zij kennis hebben van deze maatregelen.

Website sociale minima	Harlinger Belang pleit in de eerste plaats voor een speciale website, waarop minima met het invullen van hun inkomens- en vermogensgegevens snel en eenvoudig kunnen zien voor welke ondersteunende maatregelen zij in aanmerking komen en direct kunnen aanvragen.
Sociale ombudsman	Daarnaast pleiten wij voor een ombudsfunctie, die inwoners door het woud van regelingen begeleidt.
Opnemen social return in prestatieafspraken	<p>De komende jaren wordt de gemeente verantwoordelijk voor het geven van hulp bij het vinden van werk. Gelet op het relatief grote aantal werkzoekenden in onze gemeente en de grote financiële risico's, die hiermee gemoeid zijn, is het zaak dit goed te doen.</p> <p>Wij pleiten dat mensen met een uitkering, die in staat zijn tot werk, ingezet kunnen worden bij maatschappelijke projecten van de overheid en bij reguliere werkgevers. Bijvoorbeeld door het vaker toepassen van social return in prestatieafspraken.</p> <p>Uitgangspunt is, dat werkenden niet minder verdienen dan het minimumloon. Desnoods wordt de uitkering hierbij door de gemeente aangevuld.</p> <p>De komende jaren zal, als gevolg van demografische ontwikkelingen, de vraag naar zorg alleen maar toenemen. Daarbij wordt de gemeente verantwoordelijk voor de ondersteuning en begeleiding van zorg aan langdurig zieken of ouderen.</p>
Thuiszorg in de buurt	Harlinger Belang wil voldoende professionele thuiszorg in de buurt behouden voor ondersteuning van ouderen en gehandicapte mensen in gemeente Harlingen. We kiezen daarbij voor een eenvoudig en efficiënt model van goede thuiszorg, en verpleeghulp zonder dure grote gebouwen, directies en raden van bestuur.

Onderwijs

SOBH de eerste jaren nauwlettend volgen	Per 2014 is het openbaar basisonderwijs ondergebracht in de Stichting Openbaar Basisonderwijs Harlingen. Deze, door Harlinger Belang bepleite stap, zorgt ervoor dat het openbaar onderwijs efficiënter wordt en meer vrijheid krijgt. Aangezien de gemeente verantwoordelijk blijft voor het openbaar onderwijs, wil Harlinger Belang, dat de eerste jaren extra aandacht aan de financiële huishouding van deze stichting wordt besteed.
IHP omvormen naar IOP	De afgelopen jaren is fors geïnvesteerd in de schoolgebouwen. Zaak is om het onderhoud van deze gebouwen op niveau te houden. Momenteel is hierin nog niet voorzien. Wij pleiten ervoor, om het Integraal Huisvestingsplan om te vormen naar een Integraal Onderhoudsplan.

Uit diverse onderzoeken blijkt, dat in Harlingen sprake is van een relatief groot aantal jongeren, dat kampt met sociale en fysieke achterstanden. Dit betreft onder andere overgewicht, spraak- en taalachterstanden en overmatig drank- en drugsgebruik. In de praktijk blijkt, dat deze achterstanden het gevolg zijn van soortgelijke problemen bij voorgaande generaties.

Ondersteunen en concrete doelstellingen Integrale Kindcentra

Ten aanzien van deze achterstanden willen wij een kentering zien. Door de huidige jongeren extra te ondersteunen, wordt niet alleen hen een beter perspectief in de maatschappij geboden, maar in de toekomst ook de volgende generatie. Hiertoe willen wij concrete doelstellingen benoemen en jaarlijks monitoren.

Versterken zorgadviesteams

Wij zijn van mening, dat na de basisschoolperiode, jongeren ook gevolgd en ondersteund moeten worden. Hiertoe pleiten wij voor het versterken van de zorgadviesteams. Doel daarbij moet zijn, dat de eerder genoemde problemen in het voortgezet onderwijs tijdig worden gesignaleerd en hulp wordt geboden bij het oplossen van deze problemen.

Stimuleren samenwerking onderwijs en bedrijfsleven

Gelet op de demografische ontwikkeling en het beter wordende economische perspectief, is het zaak vroegtijdig in te spelen op voldoende arbeidskrachten voor de huidige en nieuwe bedrijven in onze gemeente.

Harlinger Belang wil de samenwerking tussen het lokale onderwijs en het lokale bedrijfsleven stimuleren. Hierbij zien wij met name mogelijkheden tussen de Maritieme Academie en de gevestigde scheepsbouwsector.

Uitbreiden beroepsonderwijs

Ook willen wij dat onderzocht wordt, wat de mogelijkheden zijn om het beroepsonderwijs in Harlingen uit te breiden. In dit kader denken wij aan de scheepsbouw en visserij.

Sport, welzijn en gezondheid

Clusteren sportaccommodaties

Harlinger Belang heeft in het verleden meerdere malen gepleit voor het clusteren van de sportaccommodaties, in het bijzonder de voetbalverenigingen. Wij zijn bereid om de komende jaren gefaseerd te investeren in nieuwe, geclusterde sportaccommodaties, maar streven in de eerste plaats naar het optimaliseren van het gebruik van binnen- en buitenaccommodaties. Wij willen het gezamenlijk gebruik van sportaccommodaties stimuleren, waarbij deze voorzieningen ook in de toekomst houdbaar blijven.

Harmonisatie subsidiëring sportbeleid

Het clusteren van sportaccommodaties vergt een integrale sportfocus, van voetbal tot tennis, van zaalsport tot zwemmen. Bovendien zal door de demografische ontwikkeling een verschuiving in de sportbeoefening gaan plaatsvinden. Ook de huidige, beschikbare gemeentelijke middelen zullen in de toekomst onder druk komen te staan. Harlinger Belang wil de komende jaren dan ook het subsidiebeleid van sportverenigingen stapsgewijs harmoniseren en toekomstbestendig maken.

Meer recreatieve voorzieningen permanent open	Het aantal sportbeoefenaars buiten verenigingsverband is de afgelopen jaren toegenomen en zal ook in de komende jaren verder toenemen. Harlinger Belang wil deze ontwikkeling stimuleren, met name voor de doelgroepen jongeren en ouderen. Wij pleiten naast de bestaande trapveldjes en speeltuinen, eveneens voor meer zitbankjes en meer recreatieve voorzieningen zoals basketbalvelden en skatebanen, die permanent toegankelijk zijn. Dit vergroot niet alleen de leefbaarheid en onderlinge cohesie in een wijk, maar draagt ook bij aan meer beweging voor jongeren.
Behoud zwembad	Om het bewegen van jongeren en ouderen te bevorderen en gelet op onze waterrijke gemeente, vindt Harlinger Belang het behoud van het zwembad dan ook van wezenlijk belang. Om het zwembad betaalbaar te houden willen wij inzetten op intensiever gebruik en mogelijk een andere vorm van beheer.
Bibliotheekfunctie dicht bij gebruiker	Toch zal het steeds moeilijker worden om alle voorzieningen in de toekomst op peil te houden. Ook de toekomst van de bibliotheek lijkt steeds onzekerder te worden. Om deze te kunnen behouden, pleiten wij zo nodig voor een bibliotheekfunctie, dichterbij scholen en woonwijken en het gebruik van vrijwilligers.
Hannemahuis zelfstandig maken	<p>Harlinger Belang heeft grote waardering voor de inzet van de vrijwilligers en medewerkers van het Hannemahuis om het cultureel erfgoed en de stad te promoten. Echter, wij zijn van mening, dat de huidige verwevenheid van het Hannemahuis met de gemeentelijke organisatie voor onnodige gemeentelijke kosten zorgt. Daarnaast willen wij, dat het museum zich los van de gemeentelijke organisatie, verder en commerciëler kan ontwikkelen.</p> <p>Wij pleiten voor een stichting die door de gemeente jaarlijks een subsidie ontvangt. Deze subsidie zal de komende jaren worden teruggebracht naar de omvang van vergelijkbare musea. Daarnaast willen wij met de stichting prestatieafspraken maken over het bezoekersaantal, aantal exposities en de educatieve functie.</p>
Monitoren uitstoot REC	De verbrandingscapaciteit van de Reststoffenenergiecentrale is, zeer tegen onze zin, met een kwart uitgebreid. Harlinger Belang pleit voor het nauwlettend volgen van de Reststoffenenergiecentrale. In de eerste plaats op het gebied van de gezondheid van onze inwoners door met de GGD de uitstoot te monitoren. Wij pleiten hierbij voor meer aandacht van permanente metingen naar dioxine en pcb's. Ook moeten gedurende een langere periode de gezondheidseffecten van de aanwezigheid van een verbrandingsinstallatie in kaart worden gebracht.
Omrin houden aan eerdere afspraken	<p>Maar ook willen wij Omrin houden aan de in het verleden gemaakte afspraken voor wat betreft het vervoer over het water. Niet alleen zorgt vervoer over water voor minder verkeersbewegingen en hierdoor minder onderhoud aan het wegennet, dit zorgt tevens voor de ontvangst van haven- en kadegelden en past bij het streven naar een duurzame haven.</p> <p>Eerder is door Omrin het vervoer over het water toegezegd. Wij zullen Omrin blijven houden aan deze toezegging. Verzoeken, om financiële bijdrage van de gemeente, zullen wij niet steunen.</p>

**Jaarlijkse
maatschappelijke
plus door Omrin**

Omrin heeft na een eerdere oproep van Harlinger Belang daartoe, besloten te investeren in de Harlinger samenleving door sponsoring van de Tall Ship's Races. Wij waarderen dit gebaar en zullen bij Omrin blijven aandringen zich in te zetten voor de Harlinger samenleving.

#HBbestuurt

In dit programma beschrijven wij onze ambities en keuzes ten aanzien van het lokaal bestuur, dienstverlening en de gemeentelijke financiën. Wij zijn daarbij overtuigd, dat onze keuzes leiden tot een klein, professioneel en dienstverlenend gemeentebestuur, met voldoende bestuurskracht om de huidige en nieuwe taken uit te kunnen voeren.

Algemeen bestuur

De inwoners van Harlingen hebben overduidelijk aangegeven, dat de gemeente bestuurlijk zelfstandig moet blijven. Gemeentebesturen van de Westergo-gemeenten hebben aangegeven, dat Harlingen op een later tijdstip alsnog kan aanhaken bij het fusieproces.

Harlingen blijft zelfstandig

Harlinger Belang is nog steeds van mening, dat een fusie niet in het belang van onze inwoners is. Een fusie met de Westergo-gemeenten is geen beter alternatief om de nieuwe taken uit te kunnen voeren. Wij zullen ons dan ook blijven verzetten tegen het opheffen van onze gemeente, tenzij de inwoners van onze gemeente anders willen.

Professionele, ervaren wethouders

De komende jaren moeten wij Harlingen toekomstbestendig maken. Dit vereist een professioneel bestuur. Na turbulente jaren en in een sterk veranderende omgeving, vinden wij continuïteit van bestuur van essentieel belang. Harlinger Belang draagt daarom ook graag ervaren wethouders voor.

Ervaren, door de Kroon benoemde burgemeester

In de komende raadsperiode zal de positie van burgemeester vacant worden. Ook voor deze positie kiest Harlinger Belang voor een bewezen ervaren bestuurder, die door een volwaardige sollicitatieprocedure door de Kroon wordt benoemd.

Vanaf 2010 hebben wij ons met succes ingezet om het algemeen bestuur transparanter te maken. Meer dan ooit worden inwoners, bedrijven en organisaties betrokken bij de besluitvorming. Dit door middel van meer inspraakmogelijkheden en het mogelijk maken van een referendum. Besluitvorming in beslotenheid vindt slechts plaats wanneer het gaat om juridische en strategische kwesties.

Transparant en efficiënt gemeentebestuur

Ook in deze gevallen waakt Harlinger Belang ervoor, dat uiteindelijk alle raadsbesluiten openbaar worden. Ook voor de komende jaren zullen wij met initiatieven komen om het algemeen bestuur transparanter en efficiënter te maken.

Ambtelijke organisatie en vastgoed

Plan om bestuurskracht te verbeteren en te meten

De raad heeft besloten dat de gemeente Harlingen bestuurlijks zelfstandig blijft. Dit vergt een plan om de ambtelijke organisatie verder te professionaliseren en de bestuurskracht te verbeteren. Ijkpunt bij de uitvoering van dit plan zijn de landelijke "best practices" van excellente gemeentes, waaraan wij ons jaarlijks willen gaan meten.

Het toekomstig college zal van Harlinger Belang de taak meekrijgen om de huidige, ambtelijke organisatie te reorganiseren naar een kleine organisatie, die zich met name bezig houdt met aansturende, regisserende en coördinerende taken. Uitvoerende taken moeten de komende jaren samen met andere overheden worden opgepakt en zo mogelijk worden uitbesteed aan private bedrijven en organisaties en instellingen.

**Privatiseren
beheer openbare
ruimte**

Harlinger Belang wil het onderhoud aan gebouwen, wegen en openbaar groen privatiseren. Wij willen het onderhoud onderbrengen in kleinere bestekken en met prestatieafspraken voor middellangere termijn aan lokale en regionale ondernemers aanbesteden. Onderdeel van deze prestatieafspraken zijn het creëren van werk-en-leer plekken en arbeidsplaatsen voor mensen in de bijstand (social return).

**Havenbedrijf op
afstand**

Het beheer en de ontwikkelingsactiviteiten van industriehavens, de visserij- en veerhaven willen wij binnen 4 jaar onderbrengen in een private onderneming, met de gemeente als aandeelhouder. Wij zijn ervan overtuigd, dat een commercieel havenbedrijf de Harlinger Haven de komende jaren winstgevend kan maken. Ook zal deze efficiënter en flexibeler worden voor de gebruiker van de havens.

**Verpachten
Willems-, Noorder-
en Zuiderhaven**

De Willemshaven en de Noorder- en Zuiderhaven willen wij verpachten aan een externe partij. Uitgangspunten zijn een meerjarige pachtovereenkomst tegen marktconforme tarieven en prestatieafspraken ter bevordering van de dienstverlening aan de toeristen.

**Binnenhavens
verpachten aan de
HWSV**

De Harlinger Watersportvereniging heeft de afgelopen jaren bewezen succesvol te zijn in het bedienen van de vele pleziervaart toeristen in onze binnenstad. De huidige versnippering vinden wij niet wenselijk. Harlinger Belang wil daarom de singels tegen marktconforme tarieven verpachten aan -bij voorkeur- de Harlinger Watersportvereniging.

**Uitbesteden
incasseren
belastingen**

Wij willen dat de gemeentelijke belastingen in de toekomst gezamenlijk met de waterschapslasten worden geïncasseerd door bijvoorbeeld Hefpunt. Hierdoor ontstaat efficiency, voor wat betreft het incasseren van deze belastingen, maar ook kan het kwietscheldingsbeleid nader op elkaar worden afgestemd.

**Samenwerken
en/of uitbesteden
diverse
uitvoerende taken**

Naast het privatiseren en uitbesteden van de bovenstaande, gemeentelijke activiteiten, pleit Harlinger Belang voor een grondige discussie over het gemeentelijk takenpakket. Wij hebben de stellige overtuiging, dat ondersteunende diensten, zoals juridische zaken, personeelszaken, automatisering en vastgoed in de toekomst beter op niveau gehouden kunnen worden door deze gezamenlijk met andere overheden te organiseren. Hierbij gaat onze voorkeur uit naar een grote, stedelijke gemeente zoals Leeuwarden.

**Heroverweging
dienstenpakket
Omrin**

Naast de verplichte aanlevering van huisafval, besteden wij al enige jaren de reiniging van de openbare ruimte en gladheidbestrijding uit aan Omrin. Voor Harlinger Belang is het geen vanzelfsprekendheid, dat Omrin deze taken uitvoert.

Gelet op de moeizame relatie met Omrin in de afgelopen jaren, pleit Harlinger Belang voor heroverweging van het dienstenpakket. Aanbesteden en uitvoering van deze taken door andere partijen, dient onderzocht te worden.

**Clusteren
huisvesting en
verkoop vastgoed**

Door het uitbesteden van bovenstaande taken en samenwerken met andere overheden ontstaat een kleinere, ambtelijke organisatie, die compacter gehuisvest kan worden. Harlinger Belang is al jaren ongelukkig met de verspreide, inefficiënte huisvesting over de stad. Wij willen op korte termijn de gemeentelijke organisatie clusteren en overtollig vastgoed verkopen om hiermee te besparen op huisvestingskosten.

Dienstverlening

De afgelopen jaren is fors geïnvesteerd in de dienstverlening. Zo is het KlantContactCentrum het eerste aanspreekpunt voor inwoners, bedrijven en organisaties en is de gemeentelijke correspondentie verbeterd.

Met ingang van 2012 is de afdeling Burgerzaken, na jarenlang pleidooi van Harlinger Belang, eindelijk op donderdagavond geopend. Ook kan de gemeente op afspraak buiten openingsuren worden bezocht. Een eerste stap naar een overheid, die tegemoet komt aan de huidige 24-uurs economie.

**Ruimere openings-
tijden**

Wij pleiten voor een nog toegankelijker gemeente, passend bij de huidige 24-uurs economie. Dit kan gerealiseerd worden door ruimere openingstijden, gemeentelijke recepties niet tijdens kantooruren te laten plaatsvinden, maar

**Meer digitale
dienstverlening**

ook door fors in te zetten op meer digitale dienstverlening. Ook de huidige, gemeentelijke website vinden wij onvoldoende toegankelijk.

**Monitoren
prestatieafspraken
dienstverlening**

In april 2013 heeft de gemeente, conform de eerder door ons bepleite prestatieafspraken, 8 beloften gedaan ten aanzien van haar dienstverlening. Harlinger Belang wil deze de komende jaren nauwkeurig monitoren en periodiek een onderzoek laten verrichten naar de gemeentelijke dienstverlening.

**Minder
gemeentelijke
regelgeving**

Eerder hebben wij een initiatiefvoorstel ingediend om de hoeveelheid gemeentelijke regelgeving te verminderen. De komende jaren zullen hiertoe de huidige verordeningen worden getoetst. Wij zullen ons blijven inzetten om de gemeentelijke regelgeving te verminderen en hierdoor de gemeentelijke dienstverlening te vergroten.

**Belanghebbenden
actief benaderen
bij aanpassing
bestemmingsplan**

Eerder hebben wij gepleit om bij het wijzigen van bestemmingsplannen, de bewoners en bedrijven in betreffend gebied, vooraf actief te benaderen en uit te nodigen zienswijzen in te dienen. Immers, de grootste belanghebbenden zijn de bewoners en bedrijven. Hoewel dit voorstel niet is aangenomen, zal Harlinger Belang zich de komende jaren blijven inzetten voor een meer dienstverlenende houding van de gemeente bij het aanpassen van bestemmingsplannen.

**Gemeenteraad
bepaalt
prioriteiten
handhaving**

Harlinger Belang verneemt een toenemende aantal klachten over de mate en wijze van handhaving. Wij willen dat de gemeenteraad in de toekomst de prioriteiten van de handhaving bepaalt.

Financiën

Uitgangspunt is, dat de gemeente jaarlijks een sluitende begroting opstelt. In beginsel zullen daartoe de kosten moeten worden verlaagd en als uiterste middel de opbrengsten worden verhoogd. Daarbij pleit Harlinger Belang voor de volgende aanpassingen op het gebied van de gemeentelijke financiën.

**Betere en
transparantere
financiële
verantwoording**

Harlinger Belang vindt, dat de huidige gemeentelijke financiële verantwoording niet meer voldoet. Door de steeds complexere omgeving, waarin de financiële risico's voor de gemeente toenemen, wordt het steeds belangrijker om als gemeente 'in control' te zijn. Een transparante begroting en betrouwbare monitoring is noodzakelijk. Harlinger Belang wil dat meer gebruik wordt gemaakt van digitalisering, zodat helder en begrijpelijk verantwoording aan de raad en de inwoners van de gemeente kan worden afgelegd.

**Belastingverhoging
met maximaal
inflatiecorrectie**

De afgelopen jaren heeft Harlinger Belang meerdere malen belastingverhogingen weten te beperken tot de gebruikelijke inflatiecorrectie. Mocht dit in de toekomst niet houdbaar blijken, dan stemt Harlinger Belang hier alleen mee in, wanneer besparingsmogelijkheden zijn uitgeput en verhogingen van andere opbrengsten niet mogelijk of wenselijk zijn. Bovendien willen wij, dat Harlingen bij de top 10 Friese gemeenten met de laagste, lokale lasten blijft horen.

**Overeenkomsten
actualiseren met
marktconforme
tarieven**

Harlinger Belang wil de gemeentelijke opbrengsten verhogen door de huidige overeenkomsten met private partijen te actualiseren en daarbij marktconforme tarieven te hanteren. In het verleden zijn teveel overeenkomsten afgesloten, die onvoordelig zijn voor de gemeente. Voorbeelden hiervan zijn de pachtovereenkomsten van diverse parkeerterreinen en havens.

**Realisatie kosten-
dekkende haven**

Wij willen de opbrengsten van de industrie-, visserij- en veerhaven vergroten door deze onder te brengen bij een private, commercieel opererende onderneming, met de gemeente als aandeelhouder. Uitgangspunt hierbij is, dat binnen 10 jaar sprake is van een kostendekkende haven, die de inwoners van onze gemeente geen geld meer kost. Dit betekent bijvoorbeeld dat de opbrengsten uit de veerdiensten in de komende jaren fors worden verhoogd.

**Hondenbelasting
maximaal
kostendekkend**

Hondenbezitters betalen momenteel voor voorzieningen om de overlast van hondenpoep tegen te gaan en daarnaast dragen zij met de hondenbelasting ook nog eens extra bij aan de algemene middelen. Harlinger Belang heeft eerder gepleit om de hondenbelasting kostendekkend te maken en wij zullen ons hiertoe blijven inzetten.